

„Komparace penzijních systémů v Česku a Dánsku“

Předkládaná bakalářská práce Martina Jandy je včetně úvodu a závěru členěna do osmi kapitol, které jsou dále děleny do dílčích podkapitol. Práce svým rozsahem splňuje náležitosti bakalářské práce.

Téma této práce, a zejména otázka udržitelnosti penzijních systémů, je bezpochyby stále aktuální a také může, jak autor sám uvádí „přispět k diskuzi o udržitelnosti českého důchodového systému“, což je jeden z cílů této bakalářské práce. Dalším cílem bylo seznámit čtenáře se základním dělením penzijních systémů a fungováním penzijních systémů v Česku a Dánsku. Dále autor pracuje s prognózou počtu starobních důchodců a pomocí dvou modelů analyzuje budoucí vývoj věkové struktury.

Práce má logicky navazující strukturu – v *Úvodu* jsou specifikovány cíle práce a hlavní hypotéza, která říká, že penzijní systém Dánska je díky dobře nastavené legislativě odolnější vůči negativním vlivům než systém v Česku, a je zde uveden i *Přehled literatury*. Tento přehled však dle mého názoru dostatečně nepokrývá literaturu dostupnou k zadanému tématu. Autor čerpá převážně ze souhrnných publikací a zcela zde chybí vhléd do problematiky například od dánských autorů. Domnívám se tedy, že tato část práce by se mohla zaměřit na širší spektrum publikací a zahrnout více zahraničních autorů.

Další kapitola se zabývá metodologií a zdroji dat. Základním pilířem při výpočtech byla data populační prognózy EUROPOP 2013, dále byla využita data ČSÚ, OECD, Ministerstva financí ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Využité metody se opírají o indexy závislosti a jsou zde definovány i dva modely. První model prognózuje potencionální počty starobních důchodců do roku 2075 v Česku a Dánsku při zachování současné legislativy, kde pracuje s plánovanými změnami důchodových věků v obou zemích. Poměrně hezky se zde autor vypořádal s důchodovým věkem v Česku, jehož výpočet je založen oproti Dánsku na ročníku narození. Navíc jsou zde jasně specifikovány předpoklady, které by u žádného modelu neměly chybět. Druhý model dle návrhu Důchodové komise zohledňuje prožití čtvrtiny života v důchodu. Oba dva modely lze akceptovat a velice oceňuji snahu o navržení vlastního modelu.

Třetí kapitola pojednává o důchodových systémech obecně a představuje zde jejich podrobné dělení v odborné literatuře. Kapitola shrnuje typy penzijních systémů a „lidským“ způsobem vysvětluje jejich odlišnosti, výhody a nevýhody. Čtvrtá kapitola je věnována českému penzijnímu systému a obdobně pátá kapitola systému dánskému. Obě dvě kapitoly podrobně představují vývoj a fungování penzijních systémů ve vybraných zemích. V části práce o dánském penzijním systému chybí, oproti kapitole o Česku, vývoj měsíční výše starobního důchodu, nicméně data o penzích jsou dostupná na dánském statistickém úřadu. Mělo vynechání této informace například metodologický důvod? Dále by bylo zajímavé rozšířit kapitoly například o porovnání penzí vůči průměrnému příjmu dané země.

Šestá kapitola popisuje očekávaný populační vývoj v obou zemích na základě prognózy EUROPOP 2013. Autor zde populační vývoj popisuje odděleně za každou zemi zvlášť, nicméně v této kapitole bych ocenila větší snahu o komparaci, která je uvedena již v názvu bakalářské práce. Kapitola se soustředí na vývoj věkové struktury a použité ukazatele odpovídají cíli této části práce.

V sedmé kapitole jsou prezentovány již výše zmíněné modelace potencionálního počtu starobních důchodců. Autor se zde obstojně vypořádal se složitějším výpočtem důchodového věku v Česku a výsledné grafy poskytují opravdu zajímavý pohled na očekávaný vývoj, který je zde s ohledem na udržitelnost reprezentován indexem závislosti.

Závěr stručně shrnuje zásadní poznatky práce. Hlavní hypotézu se nepodařilo přijmout ani zamítnout s ohledem na komplexnost zkoumané problematiky, nicméně tato skutečnost by mohla autora podnítit k dalšímu studiu této problematiky.

V práci je minimum chyb, je graficky přehledná, ačkoliv bych do budoucna doporučila se více věnovat i grafickým prvkům (vzhled tabulek a grafů), nicméně tato záležitost je pouze subjektivní a na celkový dojem z práce to nemá vliv.

Použitá literatura je řádně citována, jedinou výtku mám k použité literatuře, která opomíjí zahraniční autory, kteří by mohli prezentovat penzijní systémy z jiného úhlu pohledu. Naopak však chválím snahu o navržení vlastních modelů a rozsáhlé zpracování kapitol čtyři a pět, které jsou věnovány fungování penzijních systémů v Česku a Dánsku. Cíle stanovené v Úvodu práce byly dle mého názoru splněny a práci považuji za zdařilou.

Domnívám se, že práce splňuje požadavky kladené na zpracování závěrečných prací, a proto **navrhuji přijmout překládanou bakalářskou práci k obhajobě.**

Mgr. Michaela Klapková

Praha, 3. 9. 2016